

PB-PP|B-33507
BELGIË(N)-BELGIQUE

HET KIKKERTJE

JE BEESTIGSTE JEUGDBEWEGING

HERFST 2017

Jaargang 38 - nummer 1 - september, oktober, november 2017
Driemaandelijks nationaal tijdschrift van JNM vzw. Afgiftekantoor Gent x - P 308588
V.U. Jeugdbond voor Natuur en Milieu vzw, Kortrijksepoortstraat 192, 9000 Gent

JNM

Een jeugdbeweging
voor en door jongeren
Spel en plezier
Wild van natuur
Wild voor milieu
Uit verwondering en bezorgdheid
Open voor iedereen
Ongebonden
En een beetje tegendraads

LID WORDEN

Surf naar www.jnm.be/lidworden
en vul het inschrijvingsformulier in.
Nieuwe leden betalen maar 5 euro.

LID BLIJVEN

Surf naar www.jnm.be en meld aan.
Surf dan naar "mijn gegevens"
(rechts bovenaan).

- 18 euro voor piep-, ini- & gewone leden, geboren in 1990 tot en met 2008 (je krijgt ook een abonnement op Euglena of Kikker)
- 18 euro voor steunleden, geboren in 1989 of vroeger (je krijgt ook een abonnement op Euglena)
- 36 euro voor instellingen, bibliotheken, scholen... (je krijgt een abonnement op Euglena + Kikker)

CONTACTEER ONS

Op lokaal niveau zetten honderden vrijwilligers zich in om JNM'ers van 45 afdelingen uren speelplezier te bezorgen. Vul je gemeente in bovenaan op jnm.be en je komt terecht op de contactpagina van jouw afdeling.

Op nationaal niveau wordt de werking gedragen door het hoofdbestuur. Dat zijn ongeveer 70 vrijwilligers die zich in acht werkgroepen en ploegen inzetten. Je vindt de contactgegevens van het hoofdbestuur op jnm.be/hb.

Het hoofdbestuur en de afdelingen worden ondersteund door zes personeelsleden op het nationaal secretariaat in Kortrijksepoortstraat 192 in Gent.

Heb je een administratieve vraag, mail dan info@jnm.be of bel 09 223 47 81.

WERKTEN MEE AAN DIT NUMMER:

Hanne Bergers, Jeroen Rappé, Kobe Van Olmen,

Lay-out:

VOORWOORD

Hallo, ik ben Koo, ik heb een aardappelneus en een fietsenrek en ik werk in de knopjesfabriek. Op een dag zijn mijn baas tegen mij: "Alles goed Koo?" En ik zei nee. Druk dan met je hand op linkerknop...

Hallo, wij zijn Anna en Kato, wij hebben aardappelneuzen en...
Wij jullie nieuwe opperpiep!

Dit jaar staan wij voor jullie klaar. Met een top team van twee nemen wij jullie mee. Spring maar op ons fietsenrek, dan nemen we je mee op tocht en op avontuur, op weekend en op zwier.

Kennen jullie ons al?
Anna is 22 jaren jong en wil later als ze groot is graag verpleegster worden. Ze is afkomstig uit afdeling Onderstebovenshelde en heeft meestal een onderbroek aan.

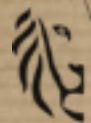

Kato blies dit jaar 20 kaarsjes uit. Als ze later groot is, wil ze juf worden. Pallieterland is haar afdeling en ze draagt een donkergrijze onderbroek. Wij houden van mopjes en van post krijgen (hint hint). En ook van chocolademelk.

Op het moment dat we dit schrijven, zijn we volop in de weer met de voorbereidingen van het trollenfeest. Het belooft plezant te worden! Verder mag je dit jaar van ons een gigahyperleuke nationale piepdag, af en toe een mailtje en vooral veel liefde verwachten.

Wij zien jou hopelijk binnenkort
Wij voorspellen dat het een jaar om U tegen te zeggen wordt!

Knuffels
Anna en Kato

Vlaamse
overheid

JNM

JE BEESTIGSTE JEUGDBEWEGING

INHOUDSTAFEL

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13

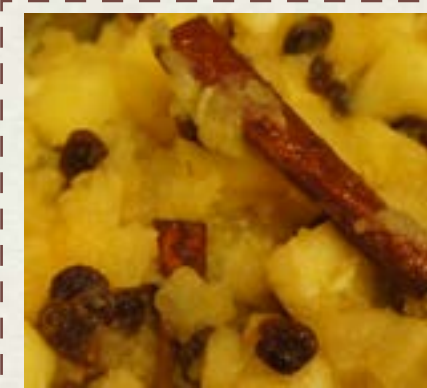
VOORWOORD

- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20

APPELMOES
DE LUXE

JNM WINKEL
www.jnm.be

DE HOOGSTE BOOM

Elke editie schrijft een JNM'er verder aan dit doorgeef-verhaal. Lees het zelf of laat je gezellig voorlezen!

DOOR Hanne Bergers

Benji de dappere bosmuis is op zoek naar de hoogste boom van het bos. Hij wil graag het bos van boven kunnen zien. Op de zoektocht naar de hoogste boom komt hij allerlei dieren tegen, de een wat liever dan de ander. In de vorige aflevering bracht Jorn, het albino hert, hem tot aan de rand van het bos, naar de eedriehonderd-dertien...

Zo eindigde het avontuur van Benji vorige keer: Uiteindelijk kwamen ze aan aan de rand van het bos en wat Benji daar zag, had hij nog nooit gezien. Onder oorverdovend kabaal donderden grote grijze dozen voorbij van links naar rechts over een strook waarvan Benji het einde noch het begin kon zien. Hoe gingen ze hier ooit voorbij geraken...

Benji gleed van de nek van Jorn. Hij zuchtte en plofte op de grond. Aan de overkant kon hij het bos zien. Het oudste deel van het bos, maar het was onbereikbaar.

“Nu ben ik zo dichtbij gekomen en nu kan ik er niet naartoe”, zei hij. Jorn snuffelde met zijn snuit over Benji's rug en zei: “Niet opgeven! Daarom heb ik je niet naar hier gebracht! Ik heb gehoord over een bende die dieren helpt oversteken. We moeten gewoon op zoek naar die bende.”

Benji fleurde meteen op. Hij sprong recht en zei: “Goed, dan ga ik al wat rondvragen. Jij mag even uitrusten want je hebt al heel de tijd gewandeld.” En zo ging Benji op stap.

Niet veel later kwam hij een groepje bijen tegen. Ze zaten gezellig samen van wat bloemetjes te genieten en wat te babbelen onder elkaar. “Goedemiddag”, zei Benji beleefd, “weten jullie toevallig hoe ik de eedriehonderdertien kan oversteken?” De bijen keken de muis even vreemd aan en gingen toen door met smullen en babbelen. Benji bleef even wachten, maar de bijen hadden duidelijk geen zin om te antwoorden. Hij besloot dan maar verder te gaan.

“Wacht!” riep een stem. Benji bleef staan. Er was één bij losgekomen van de groep. “Mijn excuses voor mijn broers. Als bijen eten, hebben ze geen zin om gestoord te worden, maar het was erg onbeleefd om je te negeren. Niet alle bijen zijn zo, haat ons alsjeblieft niet!”

Benji schudde zijn hoofd, “Dat doe ik ook niet. Weet jij hoe ik aan de andere kant kom?” “Jij bent niet van hier hé”, zei de bij, “als bij zouden we er gewoon over kunnen vliegen, maar dat durven we niet. Zo gevaarlijk is de eedriehonderdertien. Ik denk niet dat het mogelijk is... Maar ik heb gehoord van een pad dat hij het al gedaan heeft, twee keer zelfs! Ik weet niet of het waar is, maar ze woont aan de rand van de eedriehonderdertien. Bij dat kleine poeltje.” “Dankjewel,” zei Benji. Hij wilde de bij wel knuffelen, maar was bang voor de angel, dus zwaaide hij vriendelijk.

Benji twijfelde of hij al naar het poeltje zou gaan of eerst naar Jorn. Uiteindelijk besloot hij om zelf al naar het poeltje te gaan. Jorn had al zoveel voor hem gedaan. Bovendien wist hij niet eens zeker of hij de oplossing daar zou vinden. En dus vertrok hij in de richting van het poeltje. De zon scheen en Benji begon het erg warm te krijgen. Hij nam even pauze en dronk een beetje water uit een plasje. Plots zoefde er een libel voorbij.

Hij was dus in de buurt! Met nieuwe moeding Benji verder. De grond voelde steeds drassiger aan. Het riet kriebelde aan zijn wang en plots stond hij aan de rand van een poeltje. Aan de overkant zag hij een heleboel padden. Nu moest hij er nog geraken. Benji kon wel zwemmen, maar deed dat liever niet als het niet moest.

Plots verscheen er een reiger en alle padden verdwenen razendsnel tussen de planten.

Benji schoot terug in het riet. Hoe moest hij de pad nu zien te vinden? Hij rende een beetje door de planten en botste plots tegen een kikker. "Auw, kijk eens uit!", zei de kikker. "Sorry", fluisterde Benji, "Seg, weet jij toevallig waar ik de pad kan vinden die de eedriehonderdertien heeft overgestoken?" De kikker keek hem geïrriteerd aan. "Veel padden hebben hem al overgestoken, mijn broer ook al. Dat is niet zo moeilijk hoor. Op sommige momenten in het jaar verzamelen de mensen padden en kikkers in een bak en zetten ze dan aan de overkant."

De kikker sprong weg en Benji zuchtte. Heel misschien zou hij mee kunnen gaan met de padden, maar hij was niet zeker of hij dat risico wilde nemen met mensen. Meestal zijn mensen bang van muizen en dan beginnen ze hard te schreeuwen. Dat had hij al meegemaakt en zijn oren deden er nog pijn van. Bovendien kan Jorn helemaal niet mee in een bak naar de overkant.

Er zat niets anders op dan terug te keren naar Jorn en samen op zoek te gaan naar een andere oplossing. Benji liep door het riet. Daarna kwam hij weer op droger terrein. Moest hij hier nu naar links of naar rechts? Alle bomen leken zo hard op elkaar... Vermoeid zakte hij door zijn pootjes. Ik moet even rusten, dacht hij. Hij zocht een beschut holletje waar hij even zijn oogjes dicht zou kunnen doen. Hij vond een putje bedekt met dood hout en bladeren en legde zich neer. Hij wist echter niet dat er vlakbij een vos rondliep...

In het volgende Kikkertje lees je hoe het avontuur van Benji afloopt

SPINNEN

ACHT POTEN EN EEN IJZERSTERKE DRAAD

Spinnen. Je bent waarschijnlijk niet het eerste stoere jong mens dat een gil slaakt en met moeite zijn plas ophoudt bij het zien een kanjer van een zwarte spin. Daar hoef je je helemaal niet voor te schamen! Zeven op de tien mensen is bang voor spinnen! Wetenschappers breken zich al langer het hoofd over de vraag waarom we zo bang zijn voor deze achtpotige monstertjes.

Sommigen zien er een overlevingstrekje in dat we meekregen van de evolutie om giftige spinnensoorten te vermijden, anderen denken dat het meer iets cultureel is waarbij we elkaar al jaren lang bang maken met spookverhalen en halloweenkostuums.

"Spinnen zijn ware opruimers!"

Waar ze ook vandaan mag komen, onze angst is onterecht. Spinnen in België zijn volstrekt ongevaarlijk. Sterker nog, het blijken erg nuttige diertjes! Ze zien er gewoon wat gek uit...

WAAR O WAAR VERSTOPT DIE ACHTPOOT ZICH?

Spinnen eten graag insecten, maar heb je je ooit al eens afgevraagd hoeveel insecten spinnen eten?

Wetenschappers vinden spinnen alleszins heel interessant. Zij tellen graag het aantal spinnen en de hoeveelheid soorten in een stukje natuur. Waarom zijn ze zo geïnteresseerd? De terugkeer van een bepaalde soort spin kan wijzen op het herstel een type natuur.

Op die manier gebruiken zij spinnen om na te gaan hoe het met de gezondheid van een natuurgebied gesteld staat. En daar dragen onze veelpotige vriendjes zeker hun steentje aan bij. Het zijn ware opruimers!

Een nieuw onderzoek toonde aan dat alle spinnen ter wereld samen zo'n 400 tot 800 miljoen ton aan insecten, springstaarten en andere ongewervelden opeten per jaar. Dat is bijna dubbel zoveel als de hoeveelheid vlees en vis die alle mensen op een jaar naar binnen werken. Op deze manier houden zij het hele boeltje schoon en voorkomen zij dat insecten de overhand krijgen.

Dit is een erg belangrijk evenwicht, ook voor de mens, want die spinnen lusten ook die mug die een gevaarlijke ziekte met zich meedraagt en schakelen haar zo uit!

De volgende keer dat je een gillette slaakt bij het zien van een spin en je mama of je vriend erop uit stuurt om ze te doden, denk dan twee keer na.

Zonder onze achtpotige vriendjes zou de aarde overspoeld worden door tonnen insecten. Dus zouden er ook veel en veel meer muggen zijn. En ik denk dat niemand zal klagen om wat minder muggen in de slaapkamer ;-)

SPINNEN- GEDICHT

Ken jij het, het aller-aller-bekendste spinnengedicht ter wereld? Annie M.G. Schmidt schreef het meer dan vijftig jaar geleden al.

En toch is die spin, **Sebastiaan**, nog altijd wereldberoemd in Vlaanderen en Nederland.

Dit is de spin Sebastiaan
Het is niet goed met hem gegaan
Luister!

Hij zei tot alle and're spinnen:
Vreemd ik weet niet wat ik heb,
maar ik krijg zo'n drang van binnen
tot het weven van een web.

Zeiden alle and're spinnen:
O, Sebastiaan, nee Sebastiaan
kom, Sebastiaan, laat dat nou,
wou je aan een web beginnen
in die vreselijke kou??

Zei Sebastiaan tot de spinnen:
't web hoeft niet zo groot te zijn,
't hoeft niet buiten, 't kan ook binnen
ergens achter een gordijn.

Zeiden alle and're spinnen:
O, Sebastiaan, nee Sebastiaan,
toe, Sebastiaan, toom je in!
Het is zó gevaarlijk binnen,
zó gevaarlijk voor een spin.

Zei Sebastiaan eigenzinnig:
Nee, de drang is mij te groot.

Zeiden alle and'ren innig:
Sebastiaan, dit wordt je dood!
O, o, o, Sebastiaan...
Het is niet goed met hem gegaan...

Door het raam klom hij naar binnen.
Eigenzinnig! En niet bang!

Zeiden alle and're spinnen:
Kijk, daar gaat hij met zijn drang!

Na een poosje werd toen even
dit berichtje doorgegeven:
Binnen werd een moord gepleegd.
Sebastiaan is opgeveegd.

IJZERSTERKE SPINDRAAD

Met je hoofd in een spinnenweb terechtkomen is niet zo fijn. Het spul kleeft en je krijgt het moeilijk weg. Nochtans is zo een spindraad nogal uniek. Spinrag is één van de sterkste stoffen die we kennen. Het is vergelijkbaar met de sterkte van het materiaal waaruit kogelvrije vesten gemaakt worden (kevlar). Wetenschappers proberen de eigenschappen van spinrag verder te onderzoeken om het te kunnen namaken en gebruiken voor menselijke toepassingen.

DIE ZOMER, DIE JNM-KAMPEN

Vraag aan een pieper wat het belangrijkste moment van de zomer is en de kans is groot dat hij / zij antwoordt: "JNM-kamp!"

Dus willen we die kampen ook tonen in het Kikkertje. Een heel heel klein beetje dan, want er waren veel meer piepkampen. Er waren ook heel veel meer piepers op kamp en er waren on-ge-looooo-fe-lijk veel meer foto's!! Nieuwsgierig naar al die andere foto's? www.jnm.be/fotos

Piep zei de vlinder ...

Melkweg, dan maar water Melkweg, dan m

Spültweepuntnül Spültweepuntnül

Save the earth Save the earth Save the earth

HZ Pictures Studio Ltd HZ Pictures

HZ Pictures Studio Ltd

Kulderzipkamp Kulderzipkamp Kulderzipkamp

De queeste van het spaghettimonster

De queeste

jinglejanglejunglekamp jinglejanglejunglekamp jinglejan-

De oceaan der mensheid

LEVEN IN DE BOOMGAARD

Beste piepers, de Beheerwerkgroep (BWG) van JNM is een groep JNM'ers die graag bezig zijn rond hoe we onze natuur moeten beheren. We denken na over welke werken moeten uitgevoerd worden in de natuur en proberen alle JNM'ers mee naar buiten te krijgen om een handje toe te steken. De werken die in de natuur moeten gebeuren zijn heel verschillend. Denk maar aan gras maaien, gras wegvoeren, wilgen knotten, poelen onderhouden, en nog veel meer.

In dit Kikkertje nemen we een kijkje in een ander soort natuur: fruitboomgaarden. Een boomgaard biedt een thuis aan veel verschillende dieren en diersoorten. Het fruit in de boomgaard trekt veel dieren aan, maar de boomgaard biedt ook verschillende biotopen aan.

Een biotoop is de leefomgeving die een dier verkiest

Bovenaan de boom hebben we de boomkruinen. In deze kruinen vind je natuurlijk de dieren die graag in een boomkruin leven, zoals bladluizen en de dieren die graag bladluizen eten, zoals lieveheersbeestjes en oorwormen. Deze insecten zijn dan weer lekkere hapjes voor heel wat vogels die hun buik vullen met deze kleine beestjes.

Onder de kruin vind je de stam. Ook op de stam van fruitbomen wonen diertjes. Meestal schuilen die achter loshangende schors of kruipen ze in holtjes in de stam. Verspreid over heel de boom vind je ook massa's houtkevers en schimmels die het zowat overal op en in de boom leuk vinden om hun huisje te installeren.

In Duitsland zijn er boomgaarden waar 5000 (vijfduizend!!) verschillende planten, dieren en schimmels gekend zijn.

Daarom vinden ze in Duitsland dat een boomgaard natuurgebied genoemd mag worden. In België weten we nog niet goed hoeveel soorten we in een boomgaard kunnen vinden. Misschien tijd om daar eens onderzoek naar te doen.

Een boomgaard is dus belangrijk voor de natuurwaarde, maar er is meer. In een fruitboomgaard vind je fruitvariëteiten die je nooit in de winkel zal kunnen kopen. Al die variëteiten hebben een unieke kleur, smaak en vorm. Dat alleen is al genoeg reden om een keer een fruitboomgaard te bezoeken.

DOOR Jeroen Rappé

APPELMOES...

Als je appelmoes wil maken, begint alles met... appels! En dit is de periode van het jaar dat veel mensen met appelbomen teveel appels hebben om ze zo op te eten. Appelmoes is dan een lekkere afwisseling. Maar zeg niet zomaar appelmoes tegen deze appelmoes de luxe.

Om appelmoes te maken, heb je geen perfecte appels nodig. Een bluts of een buil kan geen kwaad en een appel met een vreemde vorm smaakt net zo lekker als een mooie ronde.

1

Snijd de appels in vier, schil ze en haal het klokhuis en het steeltje weg.

2

Snijd de kwartjes appel in blokjes van ongeveer 2 cm en doe die in een kookpot.

Voor je aan de appelmoes begint...

Neem een hand vol rozijnen. (als je heel erg dol bent op rozijnen neem je natuurlijk beter 2 handen vol, het maakt niet zoveel uit)

Doe de rozijnen in een kommetje en giet er het sap van een sinaasappel bij. Zo worden de rozijnen al een beetje zacht voor je ze bij de appelmoes doet en smaken ze nog lekkerder ook.

Mag het wel wat pittiger voor jou? Doe dan ook wat geraspte gember bij de rozijnen. Een stukje van ongeveer 3 à 4 cm is voldoende om je appelmoes de luxe nog net die extra schwing te geven.

3

Zet de kookpot op een heel laag vuurtje. Het laagste vuurtje dat je kan vinden. Dan moet je geen vocht bij de appels doen en worden ze langzaam gaar zonder aan te bakken.

4

Bij appelmoes hoef je geen suiker toe te voegen, maar als je wil, kan het wel. Met een scheepje donkerebruine candiisuiker is het ook heel lekker.

5

Doe nog twee stokjes kaneel bij de appelblokjes en laat alles dan rustig sudderen en pruttelen. In de appels zit genoeg vocht om ze langzaam zacht te laten worden. Je mag natuurlijk wel af en toe een keer roeren. En een stukje proeven kan ook geen kwaad ;-)

INGREDIËNTEN

2 kilo appels
handvol rozijnen
handvol walnoten + pijnboompitten
1 sinaasappel (het sap)
2 kaneelstokjes
soeplepel candiisuiker (eventueel)
stukje gember (eventueel)

6

Na een half uurtje mag je de rozijnen, het sinaasappelsap en de gember ook bij de appelmoes doen. Eventjes alles omroeren en nog wat verder laten garen.

7

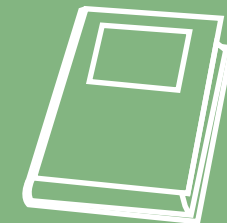
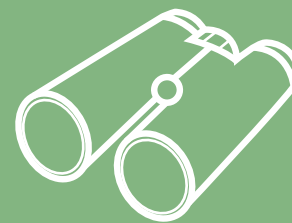
Om het nog een tikje specialer te maken, werken we de appelmoes af met grofgehakte walnoten en pijnboompitten.

SMAKELIJK!

JNM WINKEL

www.jnm.be

HET WONDERLIJKE INSECTENBOEK

Kom alles te weten over het vreemde familieleven, gemene streken en de kennis van priemgetallen bij insecten! Wist je trouwens dat insecten de sterkste, nuttigste, lastigste en succesvolste dieren op aarde zijn? Kopen die handel!

LEDENPRIJS: 19,99 EURO

PADDENSTOELLEN

Oktober komt dichterbij en dan vind je overal leuke paddenstoelen, vooral in het bos. Ben jij ook zo gefascineerd door deze rare maar prachtige verschijningen? Dan helpt deze herkenningskaart je om al die paddenstoelen een naam te geven!

LEDENPRIJS: 1,80 EURO

"321 superslimme dingen die je moet weten voor je 13 wordt" is het eerste deel in een nieuwe reeks met verrassende weetjes over geschiedenis, aardrijkskunde, wetenschap en nog veel meer.

Wist je dat... je je hoofd kunt wegen door het in een emmer water te steken?

Wist je dat... een giraf z'n oren kan uitlikken?

Louise Perdieus

Wist je dat... astronauten in een stofzuiger plassen?

Wist je dat... we al duizenden jaren onze tanden poetsten?

Mathilda Masters

Ga jij binnenkort ook opnieuw naar JNM activiteiten? *Supertof!! Een trui en een T-shirt van je beestigste (en ook wel beste) jeugdbeweging zijn altijd leuk! Je vindt JNM-textiel in alle kleuren en maten.*

T-SHIRT : 7 euro

TRUIEN vanaf 20 euro

**JNM-WINKEL
KORTRIJKSEPOORTSTRAAT 192
9000 GENT**

ZONDAG EN MAANDAG GESLOTEN

**DINSDAG TEM ZATERDAG
OPEN VAN 14:00 TOT 18:00**